

DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Valeriu Doagă
Mariana Pitic, Galina Stratulat,
Oleg Sternioală, Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gumeniuc Anatolii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind recunoașterea încălcării termenului de examinare a cererii de acces la informație și obligarea furnizării informației complete,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016,

CONSTATĂ :

La 27.04.2015, Gumeniuc Anatolii a depus cerere de chemare în judecată către Ministerul Justiției, prin care a solicitat recunoașterea încălcării de către pârât a termenului de examinare a cererii de acces la informație și obligarea să furnizeze informația complet solicitată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 13.03.2015, a expedit în adresa pârâtului prin scrisoare cu aviz de recepție nr. 50498/1 o cerere potrivit căreia a solicitat furnizarea informației privind faptul dacă organele de drept din Ucraina au solicitat furnizarea informației și asistență juridică în materie penală în privința sa, aceasta fiind recepționată de pârât la 18.03.2015.

Invocă reclamantul că pârâtul a încălcat prevederile art. 8, 10, 11, 16 ale Legii privind accesul la informație, deoarece nu a respectat termenul de furnizare a informației pe motiv că din momentul adresării și până la moment înaintării acțiunii în judecată, a trecut suficient timp pentru ca pârâtul să examineze cererea și să furnizeze informația solicitată.

Prin hotărârea Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 16 iulie 2015, cererea de chemare în judecată a fost admisă, s-a recunoscut încălcat termenul de examinare a cererii de acces la informație a lui Gumeniuc Anatolii înregistrată sub nr. G-382/15 din 19.03.2015 de către Ministerul Justiției și s-a obligat Ministerul Justiției să furnizeze lui Gumeniuc Anatolii informația completă solicitată prin cererea înregistrată la Ministerul Justiției sub nr. G-382/15 din 19.03.2015.

La 24.07.2015, Ministerul Justiției a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriai Buiucani, mun. Chișinău din 16 iulie 2015 și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a menționat că, Ministerul Justiției a încălcat termenul stabilit de art. 8 alin.(1) al Legii cu privire la petiționare pentru oferirea răspunsului intimatului, în condițiile în care cererea acestuia fiind înregistrată la 19.03.2015, iar răspunsul a fost eliberat la data de 29.04.2015, după înaintarea acțiunii în instanța de judecată, astfel încât termenul de 15 zile, instituit prin Lege a fost încălcat, fără ca apelantul să prezinte la materialele cauzei, contrar obligației pozitive de probațiune, instituită în sarcina acestuia de art. 118 alin. (1) CPC și art. 24 alin. (3) al Legii contenciosului administrativ, probe pertinente și admisibile ce ar confirma prelungirea în ordinea stabilită de lege a termenului de soluționare a cererii intimatului. Totodată, instanța de apel a mai stabilit că răspunsul furnizat de apelant nu corespunde solicitărilor intimatului, deoarece ultimul a solicitat furnizarea informației referitoare la faptul dacă organele de drept din Ucraina au solicitat asistență juridică în materie penală în privința sa pentru perioada anilor 2000-2014, în timp ce apelantul a furnizat informația ce se referă doar la perioada anilor 2009-2014.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 10.06.2016, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016 și a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 iulie 2015 cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond, aplicând și interpretând eronat normele dreptului material care reglementează accesul la informației.

Potrivit art. 440 alin. (2) CPC, recursul înaintat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova a fost considerat admisibil și transmis spre examinare într-un complet din 5 judecători.

Potrivit art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în instanța de apel și verificând, în limitele invocate în recurs, legalitatea deciziei atacate, Colegiul conchide că recursul declarat urmează să fie admis, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 445 alin (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 239-240 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. La adoptarea hotărârii, instanța judecătorească, în limitele pretențiilor invocate, apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În acest sens, Colegiul atenționează că norma de drept indicată impune instanței de judecată exigențe privind studierea minuțioasă a situației de fapt a chestiunii supuse judecării și încadrarea corectă de drept.

La examinarea litigiului atât instanța de fond, cât și cea de apel au interpretat în mod eronat legea și în consecință au adoptat hotărâri parțial ilegale. Totodată, în speță sunt stabilite fapte suficiente pentru a da o soluție nouă de respingere a acțiunii în partea obligării furnizării informației complete.

Potrivit materialelor cauzei, Colegiul constată că, la 27.04.2015, Gumeniuc Anatolii a depus acțiune în ordinea contenciosului administrativ împotriva Ministerului Justiției cu privire la recunoașterea încălcării termenului de examinare a cererii de acces la informație și obligarea furnizării informației complete, invocând că la 13.03.2015 a expediat în adresa pârâtului cu scrisoare cu aviz de recepție nr. 50498/1 o cerere prin care a solicitat pârâtului furnizarea informației privind faptul dacă organele de drept din Ucraina au solicitat asistență juridică în materie penală în privința sa, iar pârâtul a încălcat art. 8, 10, 11 și 16 din Legea privind accesul la informație.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani. mun. Chișinău din 16 iulie 2015, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind dispusă recunoașterea încălcării termenului de examinare a cererii de acces la informație a lui Gumeniuc Anatolii înregistrată sub nr. G-382/15 la 19 martie 2015 de către Ministerul Justiției al RM. De asemenea, a obligat Ministerul Justiției să furnizeze lui Gumeniuc Anatolii informația completă solicitată prin cererea înregistrată la Ministerul Justiției sub nr. G-382/15 la 19 martie 2015.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră ilegale decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond în partea obligării furnizării informației complete, pornind de la următoarele.

După cum rezultă din hotărârile instanțelor ierarhic inferioare, răspunsul furnizat de Ministerul Justiției nu corespunde solicitărilor intimatului, deoarece ultimul a solicitat furnizarea informației referitoare la faptul dacă organele de drept din Ucraina au solicitat asistență juridică în materie penală în privința sa pentru perioada anilor 2000-2014, în timp ce pârâtul a furnizat informația ce se referă doar la perioada anilor 2009-2014. Astfel, instanțele au constatat că solicitarea reclamantului-intimat nu a fost examinată integral, iar Ministerul Justiției nu a oferit un răspuns la toate solicitările intimatului, după cum s-a indicat mai sus. La fel, instanțele au constatat și faptul că termenul de păstrare a informației de către secretariatul Ministerului Justiției aprobat prin Nomenclatorul dosarelor pe anul 2009, aprobat de viceministrul justiției, este de 5 ani, nu exonerează pârâtul de obligația de a furniza informația completă și concludentă pentru identificarea informației solicitată de reclamant în condițiile în care la materialele dosarului nu au fost prezentate probe ce ar dovedi distrugerea faptică a informației vizate, precum și probe ce ar dovedi lipsa în alte surse de păstrare a datelor a informației solicitate de intimat.

Însă, instanțele nu au apreciat faptul că cerința reclamantului Gumeniuc Anatolii cu privire la obligarea Ministerului Justiției să-i furnizeze informația completă solicitată prin cererea înregistrată sub nr. G-382/15 la 19.03.2015, adică pe perioada 2000-2008 nereflectată în răspuns, este imposibil de executat.

Or, potrivit probatoriului administrat la materialele cauzei, în baza de date a Ministerului Justiției, Registrul de evidență a petițiilor repartizate spre examinare subdiviziunilor și instituțiilor subordonate se păstrează pe o perioadă de 5 ani (f.d. 43-45).

Prin scrisoarea din 09.06.2016, Secretariatul Ministerului Justiției a confirmat că informația despre înregistrarea și evidența corespondenței este ținută începând cu data de 01.01.2009, iar informația ce vizează intimatul Gumeniuc Anatolii pe perioada anilor 2000-2008 nu se regăsește în arhiva Ministerului Justiției (f.d. 69).

Totodată, prin procesul verbal nr. 2 din 26 iunie 2009 despre selectarea la nimicire a documentelor și dosarelor cu termenul de păstrare expirat pentru anii 1996-2005, se confirmă faptul nimicirii corespondenței respective (f.d. 70-74).

Potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11.05.2000, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație.

La caz, este demonstrat faptul că informația care nu a fost eliberată, nu se află în posesia furnizorului de informație, respectiv, acesta nu poate fi obligat la eliberarea informației care nu se află în posesia sa.

Mai mult ca atât, potrivit prevederilor art. 19 alin. (2) din legea precitată, furnizorii de informații nu pot fi obligați să prezinte probe ale inexistenței informațiilor nedocumentate.

Prin urmare, Colegiul constată netemeinicia pretențiilor înaintate de Gumeniuc Anatolii în partea obligării furnizării informației complete.

Potrivit art. 25 alin. (1) lit. a) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000, judecând acțiunea, instanța de contencios administrativ respinge acțiunea ca fiind nefondată sau depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

În această ordine de idei, instanța de recurs conchide că instanțele judecătorești eronat au interpretat legea materială la soluționarea litigiului dedus judecății în speță, deoarece, prin actele cauzei a fost demonstrată netemeinicia acțiunii reclamantului-intimat în partea obligării furnizării informației complete.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016 și hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 iulie 2015 în partea obligării furnizării informației complete și de a adopta o hotărâre nouă de respingere a acțiunii în această parte.

Ținând cont de cele expuse, în baza art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Se admite recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016 și hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 iulie 2015 în partea obligării furnizării informației complete și se adoptă o hotărâre nouă în această parte după cum urmează.

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Gumeniuc Anatolii împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova privind obligarea furnizării informației complete.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2016 și hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 16 iulie 2015, se mențin.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Valeriu Doagă

Judecători

Mariana Pitic

Galina Stratulat

Oleg Sternioală

Iuliana Oprea